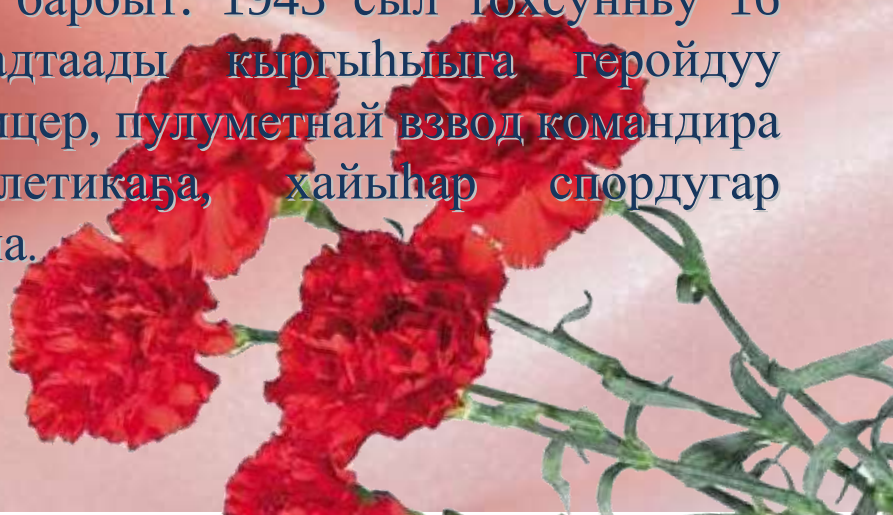

ФЕДОРОВ ФЕДОР ФЕДОРОВИЧ

Ф. Ф. Федоров 1913 сыллаахха Үөһээ-Бүлүү оройуонугар Кэнттик нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Саха национальнай байыаннай оскуолатын бүтэрбитэ. 1941 сыллаахха партия обкомугар байыаннай отдел инструкторынан үлэлии олорон, тылланан, Ийэ дойдутун көмүскүү барбыт. 1943 сыл тохсунньу 16 күнүгэр Сталинградтаады кыргыһыга геройдуу өлбүт. Кадровай офицер, пулуметнай взвод командиры этэ. Чэпчэки атлетикаҕа, хайыһар спордугар республика чемпиона.

Пулеметнай взвод командира этэ.

Сааһым тухары хаһыакка суруйан көрбөтөх бэйэм бу бииргэ төрөөбүт убайым, Аҕаа дойду сэриитигэр баран өлбүт Федоров Федор Федорович 1913 сыллаахха Үөһээ-Бүлүү оройуонугар Кэнттик нэһилиэгэр дьаданы бааһынай кэргэнигэр төрөөбүтэ. Биһиги күн иккиэйэх этибит. Кини миигиттэн 16 сылынан аҕа этэ. Онон кинини мин улахан киһи курдук көрөр этим. Мин убайым Федор Федорович Кэнттиккэ Никифор Кирикович Седалищевы (Дьүөгэ Ааныстыырабы) уонна Яков Петрович Егоровы кытта бииргэ оонньообуттара, үөрэммиттэрэ. Кини оройуон киинигэр сэттэ кылааһы бүтэрэн баран төрөөбүт колхозугар суотчуттабыта. Дьүөгэ Ааныстыырабы кытта улахан табаарыстыы этилэр. Өрүүтүн сибээстэһэллэрэ, Дьокуускайдылларын туһунан кэпсэтиһэллэрэ. Федор 1929 сыллаахха комсомолга кирибитэ. 1935 сыллаахха Якутскайга баран, Бастаан медицинскэй училищеда үөрэнэн иһэн, саха национальнай байыаннай оскуолатыгар курсанынан ылыллыбыта. Кинини онно, биир бастын үөрэнээччини, оскуола командованиета отделение командирынан үлэбэ хаалларбыта. 1939 сыллаахха тохсунньу 27 күнүгэр Ф. Федоров хамаандалыыр ручной пулметчиктарын отделенията оскуола саамай бастын отделениетын быһыытынан бэлиэтэммитэ.

Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии иннинэ бастын спортсмен уонна командир Ф. Федоров партия уобаластаабы комитетыгар инструкторынан үлэбэ өрө таһаарыллыбыта. Байыаннай отдел оччолорго Ийэ дойду оборонатын бөдөргөтөр гө киэн далааһыннаах үлэни ытара. Онон кини тэрийээччи быһыытынан бил либитэ. 1941 сыллаахха от ыйыгар бэйэтэ көрдөһөн Ийэ дойдутун көмүскүү барбыта. Сибииргэ тэриллибит 284-с дивизияда взвод командирынан аһаммыта. Кини 1942 сыллаахха балаҕан ыйыгар Сталинградка тийбитэ. 11.02.1943 сыллаахха сэриилэһэ сылдьан өлбүтэ. Сталинград куоракка Мамаев Курганга көмүллүбүтэ. Ол туһунан Сталинград өйдөбүннүк панораматын кинигэтигэр араспаанньата суруллубутун туһунан сибидиэтэлистибэ баар.

Балта Федорова Мария Федоровна

Федоров Федор Федорович балта Мойтохонова Мария Федоровна, улахан дьизэ кэргэн ийэтэ Кэнттиккэ, кэлин Үөһээ Бүлүү бөһүөлөгэр олорбута. Убайа Федор киниэхэ ыппыт хаартыската.

Ф. Федоров туһунан хаһыаттарга бэчээттэммит матырыйааллартан бэлиэтээһиннэр.

1. "Мамаев курганна көмүллэ сытар." И. Иванов ыстатыйата. „Кэскил" хаһыат.

Мамаев курганна 1943 сыл тохсунньу 16 күнүгэр Саха сиригэр биригдэ туйгун киһитэ – младшай лейтенант Ф. Ф. Федоров геройдар өлүүлэринэн охтубута. Балаҕан ыйыгар 284-с стрелковой дивизия Волганы туораан бу булгунньабы өстөөхтөртөн төттөрү былдыабыта. 102 м үрдүктээх бу булгунньах иһин кыргыһыы Сталинградскай сэрии хара бүтүөр дылы барбыта. Булгунньах илииттэн илиигэ уонча төгүл киирэ сылдыбыта. Пулуметнай взвод командира младшай лейтенант Ф. Федоров аатырбыт полковник Н. Ф. Батюк командалыыр дивизиятын биригдэ хорсун офицера этэ. Үөһээ Бүлүү Кэнтик нэһилиэгин уола 1935 с. Якутскайдаагы медицинскэй техникумна үөрэнэ киирбитэ. Ол эрэри сотору кинини Саха национальнай-байыаннай оскуолатыгар курсанынан ылбыттара. Туйгуннук үөрэммитэ, оскуола комсомольскай тэрилтэтин секретарынан талбыттара. Обкомна инструкторынан үлэли сылдьан сэриигэ тылланан барбыта.

1942 сыллаахха Арҕаа Сибииргэ тэриллибит 284-с стрелковой дивизияҕа түбэспитэ. Сэриини Касторнай куорат аттыгар кыырыктаах кыргыһыынан саҕалаабыттара. Онтон кинилэри Сталинград көмүскэлигэр бырахпыттара. Тооромос килиэп, хааппыла уу, биригдэ ботуруон өлөр-өлүүттэн быһһанар өлбөт мэнэ кэриэтэ буолара.

1943 сыл үүнэр түүнүгэр кэргэнигэр суруйбута: „Маня! Сана дылынан. Бүгүн Сана дылы сылаас дыиэбэ-уокка буолбакка хаарынан үлүктэммит окуопаларга көрсөбүт. 18 фриһы өлөрөн, биригдэ пулумету өстөөхтөн былдыан аҕалан, бырааһынньыгы ылабыт. Билигин биһигиттэн 180-ча метргэ тийибэт сиргэ обороналанан сытар фашистар окуопаларын пулуметунан ыта-ыта тохтоон эйиэхэ суруйабын. Мин тус бэйэм баҕам диэн сидьиннэри төһө кыалларынан элбэби өлөрөн түргэнник советскай сиртэн үүрэн таһаарыы."

2. „Хотойдор уйалара этэ" С. Ноговицын 1937-38 с.курсант, сэрии инвалида.

„Оскуола коллективыгар бүтүннүүтүгэр стрелковой взвод бастакы отделениетын командира Ф.Федоров майгыта-сигилитэ үчүгэинэн, эйэбэһинэн, көрсөтүнэн уонна республика чулуу хайыһардыта, бэртээхэй спортсмен буолан ураты ытыктанар этэ. Кинини кытта хайыһарга арай байыаннай-политическай үөрэх туйгуна Д.Барашков уонна курсант Гуляев чугасаһар буолаллара.

1940 сыллаабы хаартыска.

Кэнтик ыччаттара:

Петрова Вера Андреевна — Якутскай куорат прокурора,

Федоров Федор Федорович — партия обкомун военнай отделын инструктора,

Седалищев Никифор Кирикович — Дьүөгэ Ааныстырап — „Бэлэм буол" бастакы редактора

Чагылысова Цвета, Үөһээ Бүлүү улуунун Кэнтик орто оскуолатын 4 кылааһын үөрэнээччитэ

